

Fényképalbum

Az interjúalany neve:	özv. Újjál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A rozsnyói Andrassy utca
A fénykép készítésének helye:	Rozsnyó
A fénykép készítésének éve:	1923

Ezen a régi képeslapon a Rozsnyói Református Gyülekezet első parókiája és nagyapám, Lenkey Ferenc háza látható (jobbról a második ház). A Rozsnyói Református Egyházzal mindig szoros kapcsolata volt a családnak. Nagyapám, aki 1852-ben született, megbecsült asztalosmesterként a megalakult rozsnyói református gyülekezet templomépítő presbitériumának a tagja volt. Gyermekkoromban én is gyakran jártam be édesapámmal Rozsnyóra, hiszen keresztapám, Lenkey György is itt lakott, aki a gyülekezet presbitere volt, meg egyik nagynéném, Lenkey Etelka is. 1951 és 1960 között pedig – amikor a férjem, Árpád Rozsnyón volt lelkész – mi is a rozsnyói parókián laktunk.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Édesanyám és nővére
A fénykép készítésének helye:	n.a.
A fénykép készítésének éve:	1912
Kulcsfigura:	Lükő Sára, Lükő Mária

Ezt a képet nagyon szeretem, ez a kedvencem. Édesanyám (*jobbra*) és a nővére. Keresztanyám, Lükő Mária még akkor talán látott, hatéves korában történt a baj. Akkor elkapott egy fertőzést, ami elvette szeme világát. Budapesten, a Vakok Intézetében helyezték el. Nagyon tehetséges volt, zenei érzékkel és írói vénával megáldott. Írogatott. Később dr. Kerényi Ferenc felesége lett, aki nemcsak átlagon felüli, sokoldalú műveltségű ember volt, hanem odaadó, példás férj és apa is. Egy lányuk született, Sára.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

Kulcsfigura:

ö.zv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke

Édesanyám osztályfényképe

Miskolc, Tóth Pál Református Nőnevelő Intézet

1921

Lükő Sára *(legfelső sor jobbról a harmadik)*

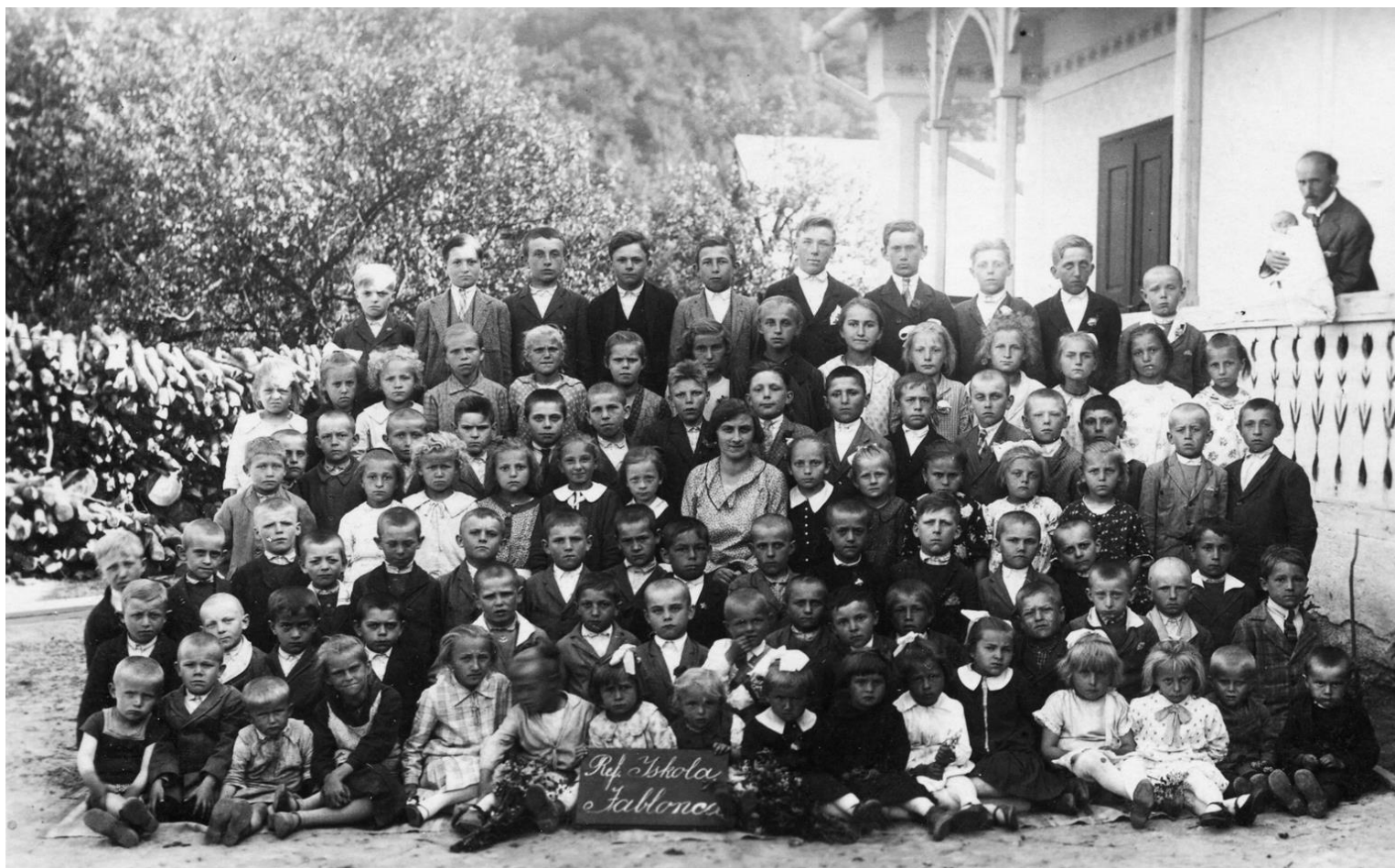
A Tóth Pál Református Nőnevelő Intézet Gimnáziumának végzős osztálya az 1920/1921-es tanévben. Édesanyám a négy gimnáziumot itt végezte el. Hatéves találkozásunk 1927. június 29-én délelőtt 11 órakor volt.

Édesanyám nagyon jó kapcsolatba került osztályfőnökével, Dr. Óváry Zoltánnal, aki magyar és német nyelvet tanított. A képen Óváry Zoltán jobbról az ötödik felnőtt, mellette balra, a sor szélén Szabó Jenő, az igazgató, balra a második pedig Schnitzné dr. Scholtz Margit néni, az iskola névadójának, Tóth Pálnak az unokája, későbbi osztályfőnököm. Ez a három tanár tanította édesanyámat és engem is.

Az interjúalany neve:	özv. Újpal Árpádné szül. Lenkey Lenke
fénykép címe:	Édesanyám menyasszony korában
A fénykép készítésének helye:	Miskolc
A fénykép készítésének éve:	1928
Kulcsfigura:	Lükő Sára

Édesanyám az igazi falusi lelkesfeleség példaképe volt. Szívesen továbbtanult volna, orvos szeretett volna lenni, nagyon érdekelték az egészségügyi dolgok. Mivel a legközelebbi orvos Tornán volt, ezért a falubeliek szívesen vitték hozzá a betegeket. Sérülés, utógondozás esetén gyakran keresték fel, sokszor kikérték a véleményét, hogy egyáltalán kell-e orvos vagy nem: „Tisztelendőné asszony, tessék megnézni!” Később a Vöröskereszt hivatalos formában is felkérte a helyi szervezet vezetésére a faluban. Dr. Csáji Bertalan, tornagörgői körzeti orvos – és egyetemes főgondnok – rábízta az injekciók beadását is.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

Kulcsfigura:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke

**A jabloncai Református Elemi Iskola növendékei
Jablonca**

1930.

Lenkey Lenke (a gangon álló lelkész karjában)

Ez a legelső fényképem a jabloncai parókián készült. Édesapám áll oldalt, pólyával a kezében, benne én. Ez egy év végi iskolai kép, hiszen én áprilisban születtem. Szépen magyarul k is van kiírva: Ref. Iskola Jablonca. A tanító néni, Zakhar Irénke és rengeteg gyerek. Olyan elkeserítő, hogy akkor mennyi gyermek volt, és most az egész faluban nem tudom, hogy négy-öt gyereket össze tudnánk-e szedni.

Zakhar Irénke, a tanító néni később elkerült onnan, és aztán került Jabloncára – amikor én már két-hároméves voltam – Tóth Amália, a Komárom melletti Nagykeszi református lelkészének a lánya. Sokgyermekes lelkészcsaládból származott, két fiútestvére és két lánytestvére volt. Majdnem mindegyiket ismertem, mert járogattak őt meglátogatni. Nagyon kedves volt, órá nagyon szívesen emlékszem vissza. Mindennap láttam, kétévesen még tegeztem is, sőt elneveztem Tintikének. Amikor felkerültem iskolába, abba kellett hagyni a tegezést és a Tintikét – jött a „tanító néni”.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A család és barátok
A fénykép készítésének helye:	Jablonca
A fénykép készítésének éve:	1936
Kulcsfigura:	Helén, nevelő kisasszony. (balról az első)

A szüleim sokáig azon tanakodtak, hogy hová írassanak iskolába. Alternatívaként előjött a Késmárki Protestáns Líceum. A német nyelv gyakorlásaképpen két kislány érkezett Szepesbéláról, akik a német nyelvet gyakorolták velem. Az első Gildein Gréte volt. Ő volt a kedvencem, nagyon értett a gyermekek nyelvén. Ha egyedül maradtam, a babáimmal németül játszottam. Gyerekkoromban, ami egy öt-hat éves gyereknek a szókincse volt, az már ment, de aztán, amikor az iskolában is elkezdtek tanulni – hiszen egészen 1944-ig németet tanultunk –, csak kiütközött, hogy a nyelvtant nem tanultam meg. Még véletlenül sem tudom, hogy melyik a der, die, das, esetleg véletlenszerűen eltalálom. Eladni mondjuk, most se lehetne. Egy-két verset tudok németül.

Balról jobbra haladva: Helén, németajkú nevelő kisasszony, „Tintike”, a későbbi tanító nénim, Lükő Mária, a keresztanyám, én és Lenkey Barnabás, az édesapám.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A Jabloncai Református Egyházközség temploma
A fénykép készítésének helye:	Jablonca
A fénykép készítésének éve:	1938 után

Ez a kép 1938 után készült. Onnan tudom, mert a magyar zászló ott van a templomon. Kifüggesztették, és ameddig a szél szét nem tépte, addig ott is maradt.

Szülőfalum, Jablonca lakossága 80-85 százalékban református volt, pár család volt csak katolikus. Felekezetközi viszályok nem voltak, de vegyes házasságok sem nagyon. A katolikusok rendszerint, más faluból hoztak asszonyt, a lányok pedig, az az egy-kettő más faluba mentek férjhez. Volt egy érdekes eset. Az egyik református fiatalember 1929-30 táján – akkor már édesapám volt ott a lelkész – elvett egy katolikus lányt, és Jabloncán, a tiszta református faluban ő adott reverzálist. Akkor ennek igen nagy volt a visszhangja. A házasságból két fiú született, akik így természetesen katolikusok lettek, de mire konfirmandus korba kerültek, az édesanyjuk áttért reformátusnak – a gyermekek vették rá. Emlékszem, hogy Kati néni járt is templomba, és úrvacsorázott is.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Családi körben
A fénykép készítésének helye:	Jablonca
A fénykép készítésének éve:	1939
Kulcsfigura:	Lenkey Lenke

Ez a kép a parókiaudvaron készült. A legtöbb képet „Tintike” készítette, Dely Mihály felesége. Neki volt fényképezőgépe. Amikor kétéves voltam, ő akkor került Jabloncára. Frissen végzett tanító néni, akkor még húszéves sem volt.

Balról jobbra haladva: édesapám, édesanyám, Juliska néni, nagymamám, Dely Mihály édesanyja, aki homonnai volt, Dely Mihály, kántor-tanító, Lükő Sára keresztanyám és a közepén én.

Az interjúalany neve:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke

A fénykép címe:

A család idősebb tagjai

A fénykép készítésének helye:

Jablonca

A fénykép készítésének éve:

1940

Kulcsfigura:

Szilva Julianna *(közvetlenül a gang kapuja alatt ülő asszony)*

A

jabloncai parókia udvarán nagymamám testvérei: Juliska néni (balról) és Erzsike néni (jobbról). Egyikük sem ment férjhez. Juliska nénit – aki édesanyám keresztanyja is volt – édesapám szinte „megkapta nászajándékba”. Ahogy megvolt a szüleim esküvője május elsején, már Juliska néni pár nap múlva megérkezett Jabloncára. Juliska néni aranyos lélek volt, őtőle nagyon sok régi dolgról értesültem. De neki azért igazi „anyós természete” volt, úgyhogy édesapámmal mindig voltak súrlódásaik. Édesapám rendkívül optimista ember volt, Juliska néni meg nagyon pesszimista. Én rájöttem még gyerekkoromban, hogy a kettő között van valahol a valóság. Mondjuk, édesapa ezt mondta: „Hú, milyen gyönyörű a szőlő, hogy virít! Húsz hektó bor is lesz”. Mire Juliska néni: „Nem lesz ott két hektó se”. Akkor már az ember tudta, hogy olyan tíz hektó körül meglesz normális viszonyok között.

Juliska nénivel sok helyre eljutottam. Három éves lehettem, amikor éppen elmenőben volt. Azt kérdezte tőlem, hogy: „Nem jössz velem?” Először azt válaszoltam, hogy nem, majd meggondoltam magam. Elindultam a lépcsőn, de leestem. Kettéharaptam a nyelvem. Ömlött a vér. Nagyon megijedtek, és azt kérdezték tőlem, hogy tudok-e beszélni. Sírva feleltem: „Nem tudok.”

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Nyári piknik
A fénykép készítésének helye:	Jablonca
A fénykép készítésének éve:	1940
Kulcsfigura:	Lenkey Barnabás <i>(jobbról a harmadik)</i>

'38 után minden rokon ellátogatott Jabloncára. Ilyenkor mindig kimentünk a Sólyom-kő alá. Édesapám nagy halász volt, és az összes fiútestvére is. Rengeteg pisztráng volt a jabloncai patakban. Jártunk ki, nemcsak szalonnát, hanem halat is sütöttünk: az egyik nyársra a pisztráng, a másikra a szalonna került. Az nagyon finom volt. Ezek az alkalmak nagyon gyakoriak voltak. Mi voltunk az attrakció.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Nagymamám háza Jabloncán
A fénykép készítésének helye:	Jablonca
A fénykép készítésének éve:	1941
Kulcsfigura:	Lenkey Lenke

Az a ház, amit nagymamám megvett Jabloncán, miután Hernádszentandrásról eljött. A ház gangos előterén nagyanyám húga, Erzsike néni és én állunk. Ennek a háznak a tornácáról köszöntöttük a magyar csapatokat, amikor bevonultak 1938 novemberében. A helyi szövetkezet épülete volt, elől bolt, hátul kocsmá volt.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Szüleim
A fénykép készítésének helye:	Jablonca, református templom
A fénykép készítésének éve:	1942
Kulcsfigurák:	Lenkey Barnabás, Lenkey Barnabásné

A templom előterében áll édesanyám és édesapám. Ők ketten több mint három évtizeden keresztül szolgálták Jablonca népét.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

Kulcsfigura:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A Tóth Pál Református Nőnevelő Intézet
Internátusának növendékei

Miskolc

1941

Lenkey Lenke (*alsó sor, jobbról a hatodik*)

Édesanyám a négy gimnáziumot Miskolcon végezte el a Tóth Pál Református Nőnevelő Intézetben, és az volt a vágya, hogy a lánya odamenjen, ahová ő járt. Korábban még erről szó sem lehetett, amikor viszont '38-ban megtörtént a csoda, akkor már egyértelmű volt, hogy a gyerek sehová máshová nem mehet, csakis Miskolcra, a Tóth Pálba. A környékről a tanító- és lelkészgyerekek többnyire odajártak, úgyhogy semmi kétség nem merült fel. Így 1940-ben felkerültem oda, be az internátusba.

Aki látta az Abigélt, tudja, milyen volt a Tóth Pál Református Nőnevelő Intézet. Természetesen nem annyira szigorúan ment a dolog, mint ott, de azért hasonló körülmények között voltunk. Mi is egyenruhában jártunk iskolába: ünnepnapokon fehér matrózblúz, sötétkék szoknya, hétköznap pedig csikos matrózblúz, sötétkék szoknya. Egy nagy, emeletes épület volt a kollégium, itt van a bejárata középen. Lent osztálytermek voltak, fent az emeleten az internátus. A főépület alsó szintjén voltak az osztályok, az emeleten pedig az internátus, ott laktunk mi. Előtte és mellette két oldalt volt egy nagy udvar, és ott is voltak kis, földszintes épületek.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Érettségi tabló
A fénykép készítésének helye:	Miskolc
A fénykép készítésének éve:	1948
Kulcsfigura:	Lenkey Lenke (alulról a harmadik sor közepén)

Ez az érettségi tablónk. Ebből a sok tanárból öt lelkes volt, mert minden vallásból voltak osztálytársaim. Popovics Hella, Popovics Szilárd Konstantín görög-keletiek voltak, Weiszer Elek evangélikus. Rendes református nevelőintézetben ez így van.

Szerepel a tablón Papp István vallásánárunk is, akit szerettem volna, hogy megeskessen. De akkor arról szó sem lehetett, Magyarországról nem jöhetett. Volt érettségi találkozó, de én arra 1953-ban nem mehettem el. A 15 éves találkozóra elmehettem volna, mert akkor már adtak engedélyt, de pont akkor volt a második érettségim, amikor a találkozó. Nem tudtam elmenni. Később már nem volt találkozó, majd csak az 50 éves, azon részt vettem. Az közvetlenül férjem, Árpád halála után volt, oda már csak egyedül tudtam elmenni.

Mészáros Lenke (alulról a harmadik sorban balról a második) volt az, akinél összeismerkedtünk Árpáddal. Ők ott laktak a parókia mellett, ott volt péküzletük. Óváry Marika (Óváry Zoltán lánya) közvetlenül mellettem balra látható. Ő volt a legjobb barátnóm.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Házasságkötés
A fénykép készítésének helye:	Rozsnyó
A fénykép készítésének éve:	1950
Kulcsfigurák:	Lenkey Lenke és Újpál Árpád

1950. október 27-én házasodtunk össze. A férjem palástosan jelent meg az esküvőn, akkoriban az volt a szokás. Kevesen voltak, csak a szűk család: a szülők mindkét oldalról, keresztapám, Lenkey György, Árpád húga és a bátyja, Barna és egy barátnőm, Mészáros Lenke. Más az én barátnőim közül nem jöhetett el, mert a határon túl voltak. Egyedül Lenke volt az esküvőn. Végül a későbbi rozsnyói zenetanárnő, Kosík Kati, Rajmanné. Ő a sleppet [*a menyasszonyi ruha uszályát*] vitte, mert a rokonságból nem volt olyan gyerek. Az édesanyja volt a szakácsnőnk, ő hozta magával.

Orémus Endre bácsi esketett bennünket. Közösén választottuk, de ha nincs a határzár, akkor nagy baj lett volna, tudniillik én ragaszkodtam volna az egykori vallástanáromhoz, Papp Istvánhoz, Árpád viszont ragaszkodott volna Darányi Lajoshoz, a volt teológiai tanárához. Így viszont még a magyarországi rokonok sem tudtak eljönni az esküvőnkre, nemhogy egy onnan beszolgáló lelkész. Úgyhogy vita nem volt, a családi lelkészünk Endre bácsi adott össze minket.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Az első világháborúban szolgáló apósom
A fénykép készítésének helye:	Miskolc
A fénykép készítésének éve:	1915
Kulcsfigura:	Újpál Kálmán

Apósom, Újpál Kálmán katonaruhában. Az Osztrák-Magyar Monarchia idején az első világháborúban harcolt. A kemény és véres harcokban megsebesült, haslövést kapott Isonzónál az olasz fronton, azután került haza.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Anyósom
A fénykép készítésének helye:	Miskolc
A fénykép készítésének éve:	1948
Kulcsfigura:	Újpál Kálmánné

Anyósomat és apósomat nagyon szerettem. Nagyon jó kapcsolat volt közöttünk.

A rimaszombati csehszlovák áll. magyar real gymnásium 1936-37. évben érettségizett tanulói.

ČERVENKA MÁRTON.
A TERMÉSZETTAN TANÁRA.

HAVASNÉ K. MÁRIA.
A FRANCIA NYELV TANÁRA.

HAVAS VILMOS.
OSZT.FŐNÖK. LATIN NYELV TANÁR.

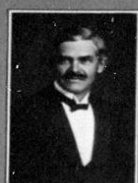
FALUBA JÁNOS
IGAZGATÓ. A MATEMATIKA TANÁRA.

FÁBIÁN VILMOS.
A TÖRTÉNET TANÁRA.

D. BARÁTHYÉ SZ. IRMA.
A CSEHSZLOVÁK NYELV TANÁRA.

FRENYO LAJOS.
A FIZIKA TANÁRA.

SZÜCS BERTALAN.

BREZNAV LÁSZLÓ.
A BACSI NYELV TANÁRA.

FERENCZY ESZTER.
A LOGIKA TANÁRA.

URBÁNYI VIOLA.

GÉMES ELLA.

REVEN OLGA.

GREGÚSHA GABRIELLA.
AZ ÉBRÁZOLÓ TANÁRA.

MÁNDY ANTAL.
A TESTGYORULÁS TANÁRA.

BUCH SÁNDOR.

ÚJPÁL ÁRPÁD.

RUSZNAV VILMA.

KOVÁCS GÉZA.

HALUSZA MARGIT.

SZEPESHÁZY KÁLMÁN.

STEINER SÁNDOR.

BERECZ ISTVÁN.

MIHALIK DEZSŐ.

TÚRÓS ALADÁR.

SINGER JÓZSEF.

CSONTOS ÁRPÁD.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

Kulcsfigura:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke

Férjem érettségi tablója

Rimaszombat

1937

Újpál Árpád

Ez Árpád érettségi képe. A képen szerepel Gémes Ella, a rozsnyói Fábry Zoltán Általános Iskola későbbi igazgatónőjének az édesanyja. Berecz Pista szintén lelkész lett, Nyitrán szolgált, Csontos Árpádnak a bátyja volt szalóci lelkész, Kovács Géza pedig szintén lelkészgyermek volt. Szepesházi Kálmán a természettudományok felé vonzódott, geológus lett. Mihalik Dezső osztálytársával pedig Árpád élete végéig tartotta a kapcsolatot; Rózsnyón is felkereste párszor, és volt itt nálunk, már a nyugdíjas évek alatt ebben a lakásban. Árpád osztályának találkozóin én is többször részt vettem. Érdekes módon az elsőt ők is Pesten rendezték – mint ahogy mi is az 50 éves érettségi találkozót –, mert az osztálytársak nagy része ott élt. A tablóképen szerepel Breznay László, aki szintén rozsnyói volt, és amikor én már a kórházban dolgoztam, ő a technikai osztályon volt alkalmazva.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A szkárosi parókia udvarán
A fénykép készítésének helye:	Szkáros
A fénykép készítésének éve:	1951
Kulcsfigura:	Újpál Árpádné

Ez a szkárosi parókia udvara. Volt egy rendes baromfiudvarunk. '51-ben Árpád már megválasztott rozsnyói pap volt, de még ott laktunk Szkároson. A falun kívül volt a parókia. Ez a kép azon az őszen készült, amikor Rozsnyóra költöztünk.

Szkáros, összehasonlítva Jabloncával, más volt. Jablonca szintiszta magyar és 90 százalékban református falu volt, Szkároson voltak szlovák családok is – frissen betelepített, meg már ott lakók is –, de még mindig magyar falunak számított. Ott már voltak reformátusok, katolikusok, sőt evangélikusok is, de csak református templom volt fenn a dombtetőn, a temető közvetlen közelében. Szkáros volt az anyagyülekezet, azután Alsófalú, Felsőfalú, Visnyó és Rás – öt gyülekezet tartozott a férjemhez, aki vasárnaponként főleg gyalog közelítette meg őket, bár bizonyos autóbusz közlekedés is volt. Alsófalú csak valami másfél kilométerre volt, az nem volt távolság, de Felsőfalú és Visnyó már valamelyest messzebb volt.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Az Újpál család
A fénykép készítésének helye:	Rozsnyó, parókia
A fénykép készítésének éve:	1957
Kulcsfigura:	Újpál Zoltán és ifj. Újpál Árpád

Én ezt a képet nagyon szeretem. Árpád fiunknak sokáig hosszú haja volt; sajnáltam levágnatni, mert göndör haja volt, mint az apjának. Sokszor kislánynak nézték. Amikor a kép készült, Zoltán kettő, ő pedig négyéves volt.

Sok kép készült a rozsnyói parókián, amikor ott laktunk. Az ember, amikor belépett az udvarba, a dufart (*kocsi-beálló*) alatt, egy hosszú udvart látott. A hátsó részben lakott az egyházfi. Ettől tovább volt a gyülekezeti terem, ott is volt egy kétszobás lakás, ahol egy szlovák csendőr családja lakott, Ondriknak a szülei, aki Zoltán fiam jó barátja volt, és nem hivatalosan a magyar óvodát látogatta, mert Zoltánnal szeretett játszani. Az emeletet a földszinttel egy lépcsőház kötötte össze, amelynek a felső részében volt egy folyosó.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Iskolai csoportkép
A fénykép készítésének helye:	Rozsnyó
A fénykép készítésének éve:	1960
Kulcsfigura:	ifj. Újpál Árpád (alsó sor jobbra az első)

A képen szerepel Árpád fiunk elsőosztályos korában. Kistapsi gyermek volt, én is olyan voltam gyermekkoromban. Bruckné volt az osztályfőnöke, annak a Brucknak a felesége, akihez még lánykoromban szlovák nyelvtanulás céljából jártunk. Fiam legjobb barátja Tököly Gábor (*felső sor balról hatodik*) volt, a későbbi rozsnyói helytörténész. Egy évfolyamba jártak. Fábry Lenke (*középső sor, bal szélén*) járt még vele, az egyházügyi titkárnak a lánya. Akkor még Rozsnyón laktunk, Árpád harmadikos volt, amikor Berzétére kerültünk.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A fiúkkal Berzétén
A fénykép készítésének helye:	Berzété, református parókia
A fénykép készítésének éve:	1960
Kulcsfigurák:	Újpál Zoltán, Újpál Lenke, ifj. Újpál Árpád

Amikor Berzétére költöztünk, egy régi vágyam teljesült: megint falusi papné lettem. Nem voltak nehézségek: a gyülekezeti szolgálat adott volt, sok egyebet pedig akkor már nem lehetett tenni – nemcsak Berzétén, hanem sehol. Az istentiszteleteken, konfirmációoktatáson és vallásoktatáson kívül a családlátogatásokban merült ki a szolgálat. Berzété, Kőrös, Rudna, ez a három gyülekezet tartozott a férjem szolgálati területeihez. Ma már Jólész is Berzétéhez tartozik, de akkor még Rozsnyóhoz tartozott, legalábbis ide jártak be a jólésziek templomba.

Árpád fiunk harmadikos volt, Zoltán elsős. Még akkor működött a magyar iskola – az alsó osztályok voltak Berzétén –, de már nagyon kevesen jártak oda. Az öt osztályt mindkét fiunk Berzétén végezte el, Rozsnyóra is csak azután jöttek. Autóbusszal jártak mindennap. A gyülekezetekben családlátogatásokat végeztünk, igyekeztünk megismerni mielőbb az egész gyülekezetet. Nagyon ragaszkodóak voltak, bár a gyülekezeti élet szempontjából a kőrösiek voltak mindig a legodaadóbbak. Kőrös olyan volt, mint egy régi falusi gyülekezet, a berzétéiek kicsit városias jelleggel bírtak.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A Nyugat-Kassai Egyházmegye Közgyűlése
A fénykép készítésének helye:	Kassa
A fénykép készítésének éve:	1961-1962
Kulcsfigurák:	Újpál Árpád, Lenkey Barnabás

Ez az egyetlen kép, amin édesapám és férjem is szerepel szolgálatilag. A Nyugat-Kassai Egyházmegye új, tisztújító közgyűlésén készült. Berzétét Tóth András bácsi (*balról a legszélső botra támaszkodó férfi*), a harangozó és a férjem képviselte. Az alsó sorban jobbról Pavol Horovčák és a gyülekezet gondnoka, majd a férjem, mellette Valkay József, egyházmegyei gondnok, Varga Béla, kassai lelkész, Varga Imre, püspök, Vályi József. A hátsó ülő sorban balról Bittó Béla, Kozár Sándor, Boros Miklós, Erős Pál, Gyüre Zoltán és Csáji Bertalan, egyetemes főgondnok.

A hátsó sorban balról édesapám, Hanesz Sándor, Bernáth Sándor, és a gyülekezetek gondnokai és presbiterei szerepelnek. Az egyházmegye legfiatalabb lelkésze Erdélyi Géza szalóci lelkész volt, egyházunk későbbi püspöke (*az ablak alatt álló fiatalember*).

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Édesapám, Lenkey Barnabás
A fénykép készítésének helye:	Szepsi
A fénykép készítésének éve:	1960

Ez édesapám időskori képe, halála előtt egy-két évvel készült. Sok fájó emlék is fűződik a berzétei szolgálatokhoz, hiszen édesapám 1963-ban hunyt el. Én akkor már a rozsnyói kórházban dolgoztam, és akkor is éppen szolgálatban voltam, mikor odatelefonáltak, mert ő hirtelen szívinfarktusban halt meg otthon, Jabloncán. Azután édesanyám még egy darabig ott maradt a nagynénémmel, Juliska nénivel, aki kezdettől fogva nálunk lakott. Amikor már egyre jobban gyengült, akkor bevittük magunkhoz Berzétére. Szegény nálunk sokat segített nekem, amikor munkába jártam, alapjában véve ő főzött. A gyerekek, ahogy hazamentek az iskolából, ő már meleg ebéddel várta őket. Varga Imre püspök temette mindkettőjüket, természetesen Jabloncán.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Édesapám temetési szertartása
A fénykép készítésének helye:	Jablonca, református templom
A fénykép készítésének éve:	1963
Kulcsfigura:	Dr. Varga Imre (a szószéken)

A püspök úr János evangéliuma 14. részének 1-4. versei alapján temette édesapámat: *„Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem. Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra? És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is. Ahova pedig én megyek, oda tudjátok az utat.”*

Az interjúalany neve:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey LenkeA

fénykép címe:

Édesapám temetési szertartása

A fénykép készítésének helye:

Jablonca

A fénykép készítésének éve:

1963

Kulcsfigurák:

T. Kovács József, Vályi József

A síri liturgiát Vályi József gicei lelkipásztor végezte. A gyülekezet részéről T. Kovács József presbiter búcsúztatta a lelkészüket, édesapámat.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Családi kép
A fénykép készítésének helye:	Rozsnyó
A fénykép készítésének éve:	1964
Kulcsfigurák:	Újpál Lenke, Újpál Árpád, Újpál Zoltán, ifj. Újpál Árpád

Ez a családi kép fényképésznél készült Rozsnyón. Egyformán öltöztettem a fiúkat. Nem is olyan nagy a korkülönbség közöttük, két év. Az se nagyon látszott, mert Zoltán mindig nagyobb növésű volt, úgyhogy sokszor ikreknek nézték őket. Volt egy kedvenc ruhájuk a traktoros ruha – a járműveket nagyon szerették. A Lenkey udvarban lakott egy varrónő, ő varrta a ruhát, a traktort pedig keresztöltéssel hímeztem rá.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A rozsnói kórház műtősnői
A fénykép készítésének helye:	Rozsnyó
A fénykép készítésének éve:	1964
Kulcsfigura:	Újpál Lenke (balról a második)

Ez az egy kórházi képem van. A műtőben készült abban az időszakban, mikor helyettesíttem a főnővért. Tulajdonképpen a műtősökről készült, orvos nincs is rajta, kimondottan csak a nővérek. A műtős főnővér, Lintner Malvinka (*balról a harmadik*), Jobbágy Erzsike (*balról a legszélső*), Csabay Rózsika az altató nővér (*második jobbról*), valamint az egész kórház főnővére, Horváth Rózsika (*jobbról az első*). Vele sokszor szoktam találkozni; amikor megyek templomba, ő a katolikus templomból szokott jönni, szembetalálkozunk mindig. A képen szerepel az üzemrész főnöke, Klárik is (*jobbról a negyedik*).

Amikor a gyerekek már nagyobbak voltak, arra gondoltunk, jó lenne nekem is munkába állnom. A férjem testvérének, Barnának a felesége egészségügyi nővér volt, a sebészeten dolgozott, és ő kérdezte, nem lenne-e nekem is kedvem ehhez. Ez aztán szöveget ütött a fejembe, mert volt ilyen érzékem, már csak édesanyám miatt is, hiszen ő Jabloncán ilyen módon is részt vett a falu életében.

Alapjában véve szép emlékek fűződnek a munkához. Nem is éreztem sokszor munkának, mert a betegekkel való kapcsolat attól sokkal több. Hiába volt nehéz egyszerre a munka, a háztartás és a tanulás, nagyon sok pozitívumát éreztem annak, hogy nem mint gyerek kerültem oda. Amikor munkába álltam, túl voltam két szülésen és egy visszéperáción. Tudtam, hogy érez az a beteg, aki kiszolgáltatottan fekszik a kórházban, együtt tudtam érezni velük. A fiatalabb lányok számára mindez idegen volt, sokszor türelmetlenek is voltak, mert el sem tudták képzelni, hogy mit érez a beteg.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	A Berzétei Református Egyházközség temploma
A fénykép készítésének helye:	Berzéte
A fénykép készítésének éve:	1965

Ez az a templom, ahol a férjem több mint 30 évet szolgált. Ebben a templomban konfirmáltak a gyermekeink. Itt volt fiunk, Árpád egyházi esküvője a komáromi Massányi Beátával. Sok szép emlék fűződik ehhez a templomhoz.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Konfirmációs ünnepély
A fénykép készítésének helye:	Berzéte
A fénykép készítésének éve:	1980
Kulcsfigura:	Újpál Árpád

Árpád konfirmáltatott. Szép margarétával volt kidíszítve a templom, a konfirmációra mindig kidíszítették. A berzétei templomi szószéken is ott van a Tízparancsolat.

A férjem nagyon fel tudta venni az emberekkel a kapcsolatot, és kölcsönös volt köztük a szeretet. Mint falusi gyerek nagyon megértette a falusiak nyelvét, és jobban tudott az emberekkel bánni, mint én. Csak egy rövid jegyzetet csinált prédikációra készülve – ezt én nehezményeztem is nála, mert édesapám mindig leírta előre a prédikációit. Árpád csak félrevonult a Bibliával és az írógéppel, és rövid jegyzetet készített.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

1.A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

Kulcsfigurák:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke

**Az 1848/49-es magyar szabadságharc és
forradalom évfordulóján**

Tornagörgő

2008

Újpál Zoltán, Újpál Árpádné *(balszélen)*

1848-as ősök sírjánál vagyunk az 1848/49-es magyar szabadságharc és forradalom 160. évfordulója alkalmából. A Lükő rokonokkal Tornagörgön, a temetőben dédnagyapám sírjánál emlékeztünk. Anyai nagyapám édesapja, Lükő Béla Tornagörgön volt lelkész, és kisdobosként vett részt a magyar szabadságharcban 1848/49-ben.

Az interjúalany neve:

A fénykép címe:

2.A fénykép készítésének helye:

A fénykép készítésének éve:

Kulcsfigura:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke

**Az 1848/49-es forradalom és magyar
szabadságharc évfordulóján**

Körtvélyes

2008

Újpál Lenke (a kopjafától balra)

1848-as ősök sírjánál az Evetesben. Dédnagyapám két idősebb testvére, Lükő Géza és Lükő Kálmán szintén részt vettek a szabadságharcban. 2008-ban Körtvélyesen is volt egy megemlékezés, mert dédapám bátyjai közül Kálmán ott van eltemetve a kis családi temetőben. Oda természetesen engem is meghívtak, és eljöttek a magyarországi Lükő rokonok is. Az édesanyjuk Lükő Kálmánnak volt a lánya, aki szintén részt vett a szabadságharcban. A férjét Becker Ádámnak hívták, de a gyermekük, Gábor nem magyarosította nevét, hanem felvette az édesanyját, úgyhogy Lükő Gábor néven publikálta néprajzi munkáit.

Az interjúalany neve:

özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke

A fénykép címe:

Az 1848/49-es forradalom és magyar szabadságharc évfordulóján

3.A fénykép készítésének helye:

Körtvélyes

A fénykép készítésének éve:

2008

Kulcsfigura:

Újpál Lenke (balra)

Az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc 160. évfordulójára a síremléket a körtvélyesiek szedették rendbe. Ha Almástól fordulunk le Körtvélyes felé, ez a síremlék a falu szélén található. Reisz Keresztély sírja, ahová Lükő Gézát is eltemették. A képen ott látható a körtvélyesi polgármester is, akinek a felesége leszarmazottja a Lükő családnak.

Az interjúalany neve:	özv. Újpál Árpádné szül. Lenkey Lenke
A fénykép címe:	Árpád fiam családjával
A fénykép készítésének helye:	Betlér
A fénykép készítésének éve:	2012
Kulcsfigura:	ifj.Újpál Árpád

Ez a kép egy esküvő alkalmával készült a betléri kastély parkjában. Árpád fiam családjával, az unokákkal, dédunokákkal vagyunk rajta. Balról jobbra: Újpál Lenke, Újpál Emőke, Újpál Massányi Beáta, Újpál Árpád, Decsi Panna, Újpál Ildikó, Decsi Réka, Decsi Krisztián.

A családi birtokon az Evetesben minden nyáron összegyűnünk. Olyan jó látni, hogy – ha egész éven nehéz is összegyűnni – nyáron feléled az egész birtok. Az Evetes étellel van tele, amikor ott vannak az unokák, dédunokák. Sok móka, nevetés és kacagás, és persze sok munka, mert ilyenkor a férfiak elvégzik a szükséges teendőket. Az unokák körében mindig megfiatalodik a lelkem, és újra élednek azok az emlékek, amiket ott éltem át.

Balról jobbra: Újpál Lenke, Újpál Zoltán, Decsi Panni, Újpál Ildikó, Decsi Bogi, Újpál Árpád, Decsi Krisztián, Decsi Réka.